

XXIV.

Много пжтя естеството играе тоже една голѣмарола въ хорскитѣ работи, като ражда въ тая или въ оная старна на свѣтътъ единъ великъ гений, единъ великъ характеръ, едно велико славолюбие; чрѣзъ това само дѣлото измѣнява положението на едноностранно мѣсто и свойственната тѣжестъ мѣжду народноститѣ. Това е личната величина на челоувчеството изъ цѣло. Единъ самъ челоувкъ, като се появи въ всеобщата тая политическа драма, която е не малко сплетена, вжздига незабавно въ една чрѣзмѣрна схразмѣрность мѣстото въ което се е родилъ, или като изчезне, наваля неговото надтѣгване въ една схразмѣрность сжвѣемъ противна.

Почти, въ по малко врѣме на единъ вѣкъ, природата се появи съ четирма велики хора — родени въ кжсо врѣме единъ подиръ другъ — като едно начжртание приговоренно отъ провидението: Петжръ Велики, Катерина II отъ Руссия, Мария Переза отъ Нѣмско, и Великий Фредерикъ отъ Прусия. Тѣзи велики лица като се вдохж доволно врѣме помѣжду си, напоследокъ се съгласихж и сжединихж да обжрнжтъ своята ярость кжмъ тѣхнитѣ сжсѣди. Това бѣше несчастието на Полша и неблагополучието на Турция: Сѣверъ бѣше въ младината си, кжгито Истокъ, въ старината си.

XXV.

Онова що се начала отъ Великий Петра и що се потвжрди отъ неговитѣ наслѣдници, то се тури на пжлно въ дѣйствие отъ Катерина II. Тя като се отвжрди на прѣстолтъ, чрѣзъ помощта на свойтъ любимъ Орловъ, незабавно помисли кжмъ распространението на славолюбието си. И за да сполучи въ цѣльта си, тя се постара пжрво и пжрво да земне влияние въ Полша — за която и направи договори съ Прусия и Нѣмско. Като имаше вѣки за сжчастници тѣзи двѣ сили, и като знаеше че Франция не